

వియస్.
నారాయణి

వెనక మనసు

రామంకు ఒంట్లో బాగాలేదని తెలిసి
చూద్దామని ఫీవర్ హాస్పిటల్ కు
వెళ్ళాడు సత్యం, ఆ ఆదివారం
సాయంత్రం అయిదుగంటలప్పుడు.

రామంకు హెవీ ఫీవర్ ... అపస్మా
రక స్థితి.

చిక్కడపల్లిలో బస్సు దిగి తోటలో

నుండి అడ్డంపడి ఆసుపత్రి వెనక గేటు
నుంచి లోపలికి వెళ్ళాడు. అసలు
అతడికి ఆసుపత్రికి వెళ్ళాలంటేనే
భయం. అందునా నల్లకుంటలో ఉన్న
ఆ ఆసుపత్రి అంటే మరీను...

కారణం—శారద !

బెడ్ మీద ఏమీ తెలియనిస్థితిలో

ఊగిపోతున్న రామాన్ని చూస్తూ
ఎక్కువసేపు ఉండలేకపోయాడు
సత్యం !

అందునా చీకటి ముంచుకొచ్చేస్తోంది
... ఇంటికి వెళ్ళేటప్పటికి వెంట వెంట
బస్సులు దొరికినా ఎనిమిదికి తక్కువ
గాదు.

బయటకు వచ్చేశాడు.

ఇటువైపుకు వచ్చినట్లుగా శారదకు
తెలియకుండా ఉండటమే అతడికి
కావాల్సింది ... తెలిస్తే జీవితాంతం
దెప్పతూనే ఉంటోంది !

రోడ్డుమీద దీపాలు వెలా తెలా
బోతున్నాయి.

శారదకు భయసడుతున్నట్లుగానే—
బాగా కిక్కిరిసి ఉన్న బస్సును చూసి
మరీ దాంట్లో ఎక్కి లోపలికల్లా ఈదు
కుంటూపోయి దాక్కున్నట్లుగా మను
ష్యుల మధ్యలో నిలబడ్డాడు సత్యం.

—శారదగానీ చూచిందంటే తన
పని హారీ ! ఆవిడగారి నోరు మంచిది
గాదు ... దులిపేస్తుంది ... వెళితే తన
గొప్పలు చెప్పుకోవటంతోటే సరి
పోతుంది ... వెళ్ళకపోతే ... సరి...
సరి...

“టికెట్...”

వెనుక జేబులో డబ్బులు తీర్దామని
చేయిపెట్టిన సత్యం ఉలిక్కిపడుతూ
అలాగే బిగుసుకుపోయాడు ... జేబులో
ఉన్న పది రూపాయలూ ఎవడో కొట్టే

యువ

శారదని తెలుసుకోవటానికి ఒక్కక్షణం
చాలు !

తనని శారదే వెక్కిరిస్తున్నట్లుగా
శంకరమంతం ముందు బిక్కిముఖం
వేసుకొని దిగక తప్పలేదు !

—శారదంటే తను అంతగా
భయపడాలా ?

అది భయమో తెలియదు ... ఆభి
మానమో తెలియదు...

కారణం ఏదైనా ఆమెను తప్పుకు
తిరగాలనే తన మనస్సు కోరుకుంటుంది.

ఇప్పుడేం చేయాలి?—జేరవలసింది
అక్కడకు పది కిలోమీటర్ల దూరంలో
ఉన్న బాలానగరు !

—నడుచుకుంటూ ఫీవర్ హాస్పి
టల్ కు వెళ్ళి రామం నాన్నగారి నడిగి
రెండు రూపాయలు తెచ్చుకుంటేనో ...
ఊహలూ ... వాళ్ళ గొడవల్లో
వాళ్ళున్నారు ... మధ్యలో తన దొక
సౌద...వద్దు...

మనిషి విధి చేతిలో కిలుబొమ్మ.

శారద దగ్గరకు వెళితేను ? చ !

ఆటో చేసుకు వెళదామన్నా అక్కడ
మహారాణిగారు తను ఎలాగూ ఆలస్యంగా
వస్తానన్నాడు గదా అని యింటికి
తాళం బిగించి సినిమాకు చెక్కేసి
ఉంటుంది...

కృష్ణ ! కృష్ణా ! ...

మనిషి ఏది జరగకూడదనుకుంటాడో

సామాన్యంగా అదే జరుగుతుంది. శారద కంతం సత్యం గతుక్కుమనేలా ఖంగు మన్నది !

“హల్లో సత్యం ! కమాన్... కమాన్ ... ఎన్నాళ్ళ కెన్నాళ్ళకు...”
నెత్తిన పిడుగులు పడుతున్నట్టే ఉన్నది.

— ఇవాళ లేచినవేళ మంచిదిగాదు.
‘ఓయ్ బోడి సత్యం ... జేబులో డబ్బుల్లేకపోతే కండక్టరు దించేశాడు గదూ ... రా ... రెండు రూపాయలు కావాలంటే నేను పారేస్తాలే ... ఏం చేస్తాం ... రా’ అన్నట్టే ఉన్నది ఆమె కంతం.

ఆమెను చూసి ఏడ్వలేక వెధవ నవ్వాకటి నవ్వాడు సత్యం.

“అవును !”

“ఏంటి అవును !” అన్నది ఎగతాళిగా శారద.

“నిన్ను చూద్దామని !”

పై కొకసారి చూసి, కళ్ళు రెపరెప లాడించి నవ్వును బిగపట్టుకుంటూ,
“పైన ఎక్కడా మబ్బులు కనపడటం లేదే...అయినా అంత ప్రేమతో వచ్చి నప్పుడు సంతోషించక పైకి చూడటం మేమిటి నా ముఖం ... పద పద ...” అన్నది.

అడుగో ఎగతాళి మొదలుపెట్టింది శారద !

— డబ్బున్న ప్రతివాళ్ళకూ అంత

అహం ఉంటుందో లేదో తెలియదుగాని శారదకుమాత్రం ఉన్నది ... డబ్బు వాయువే అయితే ఆవిడగారి తండ్రి దానికి అగ్ని...ఇక సరేసరి ఆవిడగారి గోర్డ్ ప్రేమ్ కు కళ్ళజోడు తల్లి ఆజ్యమే...

“రా సత్యం ! ... నా కెంత ఆనందంగా ఉన్నదో తెలుసా ఈ క్షణాన !” అక్కడే తను బోల్తాపడేది.

ఆమె మాటలు తేనెపూసిన కత్తులు !
ఏమీ లేని ఎవ్వరూ లేని తను వాళ్ళింట్లో పదేళ్ళు గడిపాడు. లోకుల దృష్టిలో తన మేనమామ తనని ఆదరించాడు. చెట్లక్రింద బ్రతకవలసినవాడిని మేడల్లో పెంచాడు. అడుక్కు తినవలసినవాడిని అందల మెక్కించి పంచ భక్ష్య పరమాన్నాలు పెట్టాడు — కానీ సీసం పెంకులు గుచ్చిన కాంపౌండ్ లోవల రెండంతస్తుల మేడలో తను బ్రతికిన బానిస బ్రతుకు లోకులకేం తెలుసు... ప్రతిక్షణం తను చెట్టుక్రింద బ్రతుకునే కోరుకునేవాడని, అడుక్కు తినటమే హాయిగా ఉంటుందని ఆరాట పడేవాడని వాళ్ళకేం తెలుసు !

తను వాళ్ళింట్లో జీతం భత్యం లేని నౌకరు !

శారద ఒక చేత్తో ప్లాస్టిక్ బుట్ట పట్టుకున్నది. దాన్నిండా యాపిల్స్, అరటిపండ్లు...

“ఇవాళ నామీద నీ మనస్సెందుకు

పోయిందబ్బా !” అన్నది మూతిని
సున్నాలా చుట్టి నాలుగడుగులు వేసిం
తరువాత.

సత్యం కవింపుగా అన్నాడు
“ఇవ్యాళలో ప్రత్యేకతేమీలేదు... ఇరవై
నాలుగు గంటలూ నీ చుట్టూనే నా
మనస్సంతా తిరుగుతుంటుంది !”

“నిజమా సత్యం !” అన్నది కళ్ళు
పెద్దవి చేసుకొని ... ఆ చీకటి దారిలో
అతడి చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకో
ప్రయత్నించింది.

సత్యమే దూరంగా జరిగాడు.

ఆమె ఆనందాన్ని ఎద్దేవగా చూస్తూ
అనుకున్నాడు: ‘ఈ డబ్బున్న వాళ్ళకు
రోగం ఇదే ... అందరూ సర్వకాల
సర్వావస్థలలోనూ తమనే భజనచేస్తూ
ఉండాలనుకుంటారు !’

— రెండు నిముషాలు మాట్లాడేసి
రెండు రూపాయలు తీసుకువెళితే
సరిపోతుంది !

డబ్బు అడిగితే పెద్ద పోజు పెట్ట
వచ్చు. ‘ఓహో! అలాగా... డబ్బు
అవసరం ఉండి ఇలా వచ్చావా నాయనా’
అనవచ్చు ... అననీయ్ ... ఇప్పుడు
ఆవిడగారు ఎంత అహం చూపించినా
అవసరం తనది... తప్పదు మరి !

శారదను అడగకుండా—శారదతో
మాటలు పడకుండా— మరెక్కడికైనా
వెళితే ... ఎలా వెళ్ళటం ... ఎవ్వరి
దగ్గరకు వెళ్ళాలన్నా అయిదారు కిలో

యువ

మీటర్లు తక్కువలేకుండా నడవాలి...
ఒకళ్ళు మలకపేట ... మరొకళ్ళు
విజయనగర కాలని ... ఇంకొకరు
అమీర్ పేట...

మనస్సు తన చేతగాని తనాన్ని—
తన ఆ క్షణపు అసహాయస్థితిని...
తనను శారద అహంభావపు వలలో
చిక్కుకునేలా చేస్తున్నది !

“సత్యం! కమాన్...నీ మనస్సులో
ప్రతిక్షణం నేనే మెదులుతున్నా ననేది
ఎంత నిజమో — మా యిల్లే గుర్తుకేని
నీ మాటలు చెబుతున్నాయి...మా యిల్లు
ఇదే బాబూ !” అన్నది.

తడబడతూ — తన ఆలోచనలను
కట్టిపెట్టి వెనుదిరిగాడు సత్యం.

శారద నవ్వింది “సత్యం ! ఎంత
అబద్ధమైనా నిజం అమ్మమొగుడిలా
ఉండేనే అందంగా ఉంటుంది, !”
అన్నది.

తనని దెప్పిపొడవటానికి సందు
దొరికింది శారదకు.

ఇక శారదను డబ్బు అడగగూడదు
... తన యిల్లు దూరమయితే అయింది
నడిస్తేనే పరువు దక్కుతుంది !

“కూర్చో, బోరన్ విటా కలుపుకు
వస్తా. సయిస్తుందా నీకు ...”

—వాళ్ళుతప్ప ఈ ప్రపంచంలో
ఎవ్వరూ బోరన్ విటా త్రాగలేరని,
ఎవ్వరికి సహించదనీ అన్నంత గర్వం
ఉన్నది ఆ మాటల్లో అనుకున్నాడు
సత్యం !

“వద్దు శారదా !”

“అదేం ... నే నిచ్చినవి త్రాగ గూడదా !”

“అబ్బేబ్బే...”

“మరి !”

“ఇప్పుడెందుకని...”

“ఫ్రీజ్ లో నాలుగు సీసాల పాలున్నాయి...”

‘—అబ్బ ! వెధవ సోత్కర్ష... నాకు తెలుసు తల్లీ, మీకు ఫ్రీజ్ ఉన్నది ...నీ మాటల్ని, మీ అమ్మా, నాన్నా మాటల్ని పది సంవత్సరాలు భరించాను నేను!’ అనుకున్నాడు విసుగ్గా.

“అసలు ఇవాళ భోజనం చేయందే వెళ్ళనీయను నిన్ను ... నీకు పెద్ద చిక్కుడుకూరంటే యిష్టం...కుక్కర్లో పడేస్తాను... ఏం...గ్యాస్ మీద అయిదు నిముషాల్లో ఉడికేస్తుంది ! లేదనబోకు సత్యం ..” అన్నది శారద ఆత్మీయంగా సత్యం ముఖంలోకి చూస్తూ.

ఒక్కక్షణం కరిగిపోయాడు సత్యం ఆ చూపుకు.

నిజా! వాళ్ళింట్లో ఉన్నంతకాలమూ తనకు కావాల్సినవి కనిపెట్టి—అత్తయ్య మామయ్యా తనని ఎంతగా ఆసహ్యించు కుంటున్నా—రహస్యంగా తెచ్చిపెట్టేది శారద !

కానీ చేతుల్లో పెడితేనేం ... మాటలతో పొడవటంలో ... ఈవిడగారు వాళ్ళకు ముద్దుల కూతురుగాదా !

“చిక్కుడుకూర నాకు యిష్టమయిన మాట నిజమేగాని ఓ పాదు మా దొడ్లో వేసుకొని రోజూ వండుకుతినటంతో అదంటే వెగచేసిపోయింది— అవును అసలు మా యింటికి రావటమే మానేశావ్ !”

“మొగవాడివి ... నీవు రాలేవు... ఆడకూతుర్ని నేను పడల్లా ఆ ఊరి బయట కొంపకు రావాలా...అలా అనటానికి సిగ్గువేయటంలేదూ !” చనువుగా దగ్గరకు వస్తూ అన్నది.

నిజమే — శారద యింటిముందు తన యిల్లు చాలా చిన్నదే ... తన దేవిటి? ... తన స్వంతమా అది ... తనకు ఓ స్వంత కొంపగూడానా ?...

చిన్నబుచ్చుకున్నట్లుగా తలవంచు కున్నాడు సత్యం.

శారద నవ్వి, “అబ్బా ! మాటకు ముందు ముఖం ముడుచుకోవటం చేతనవును... లేలే ... వంట యింట్లో పీటవేస్తాను... కూర్చొని కబుర్లు చెప్పి .. పూరీలు ఒత్తుతాను !” అన్నది.

‘శారద తల్లీ ! నీవేమైనా చేయగలవు ... నీ దృష్టిలో మీ యింట్లో తప్ప నే నీ జన్మలో పూరీలు తినలేననీ, ఫ్రూట్ సాలిడ్లు త్రాగలేననీ, ఫ్రీజ్ లో ఉన్న పాలసీసాల బోరన్ విటా సేవించలేననీ — నీవు అనుకుంటే నీవు చాలా పొరబాటు పడుతున్నావన్నమాట ... నేనేం వాటికోసరం ముఖం

వారి తేను!' గుండెల్లోనంచి కసి ఎగ
తన్నుతు. డగా అనుకున్నాడు.

శారద వంటయింట్లోకి వెళుతూ,
“ఆయన లేడు...బోడి ఫ్రెండ్స్ ఎవరో
ఎక్కడినింవో వచ్చారట...సినిమాకని
వెళ్ళారు...సినిమాకే వెళ్ళారో త్రాగ
టానికే వెళ్ళారో ఆ భగవంతుడికే

తెలియాలి... బోరుకొడుతుంటే నాలుగు
పండ్లమైనా కొనుక్కొచ్చి ఫ్రీజ్ లో
పారేద్దామని రోడ్డుమీద కొచ్చాను...
నీవు దేవుడిలా కనబడ్డావ్ ... చాలా
థాంక్స్!” అన్నది. “ఇక్కడకు వచ్చి
కూర్చో!”

తప్పక సత్యమూ లేచాడు.

“చెప్పు ! సీత ఏమంటున్నది... కులాసానా ?”

“శుభ్రంగా ఉన్నది !”

శారద వెనక్కు తిరిగి ఫక్కున నవ్వింది — ముందుకు పడుతున్న ఊట్టును వెనక్కు తోసుకుంటూ, జారుతున్న పమిటను గూడా లెక్క చేయకుండా.

“అంటే ?”

“అదే ... కులాసాగానే ఉన్న దంటున్నాను !”

శారద గ్యాస్ వెలిగిస్తూ, “అవును క్రితంసారి వచ్చినప్పుడు గ్యాస్ కోసరం అప్లయి చేశానన్నావ్ ... వచ్చిందా... లేకపోతే చెప్పు ... ఆయనకు చెబుతాను. ఆ బోడి క్లబ్బుల్లో కలుసుకుంటుంటారు గదా ... అనవలసినవాళ్ళతో ఒక్క మాటంటే రెక్కలు గట్టుకొని అదే వచ్చి వాలుతుంది ... చెప్పమంటావా ఏం ?” అన్నది.

“అక్కర్లేదు...వచ్చింది.” అన్నాడు ముఖావంగా సత్యం.

—డబ్బున్న ఆమెకు, ఆమె భర్తకూ అరచేతిమందాన ఇన్ ఫ్లయన్స్ ఉన్నదని తనకు తెలుసు !

చికాగ్గా డ్రైమ్ చూసుకున్నాడు.

వెధవ గొప్పలు చెప్పుకునే ఈమెను డబ్బు అడగాలా ? వద్దా ?

—ఒకరోజు రాత్రి అంతా నిద్ర

పోయిం తరువాత మేడమీద తనని ఒంటరిగా నిలవేసి, ‘సత్యం ! నన్ను పెళ్ళిచేసుకోరాదా !’ అన్నది.

ఇంకా నయం ... సిగ్గు విడిచి అడిగిన ఆమెనూ, ఆమె డబ్బునూ చూచి ‘ఊఁ’ అనేశాడుగాదు ఆ చీకట్లో—జీవితమంతా తను ఎలాంటి అధ్యాన్నపు బ్రతుకు బ్రతకవలసి వచ్చేదో !

ఆమెలాగా తనకు కార్లున్నయ్యా ? మేడలున్నయ్యా ? డబ్బున్నదా ?

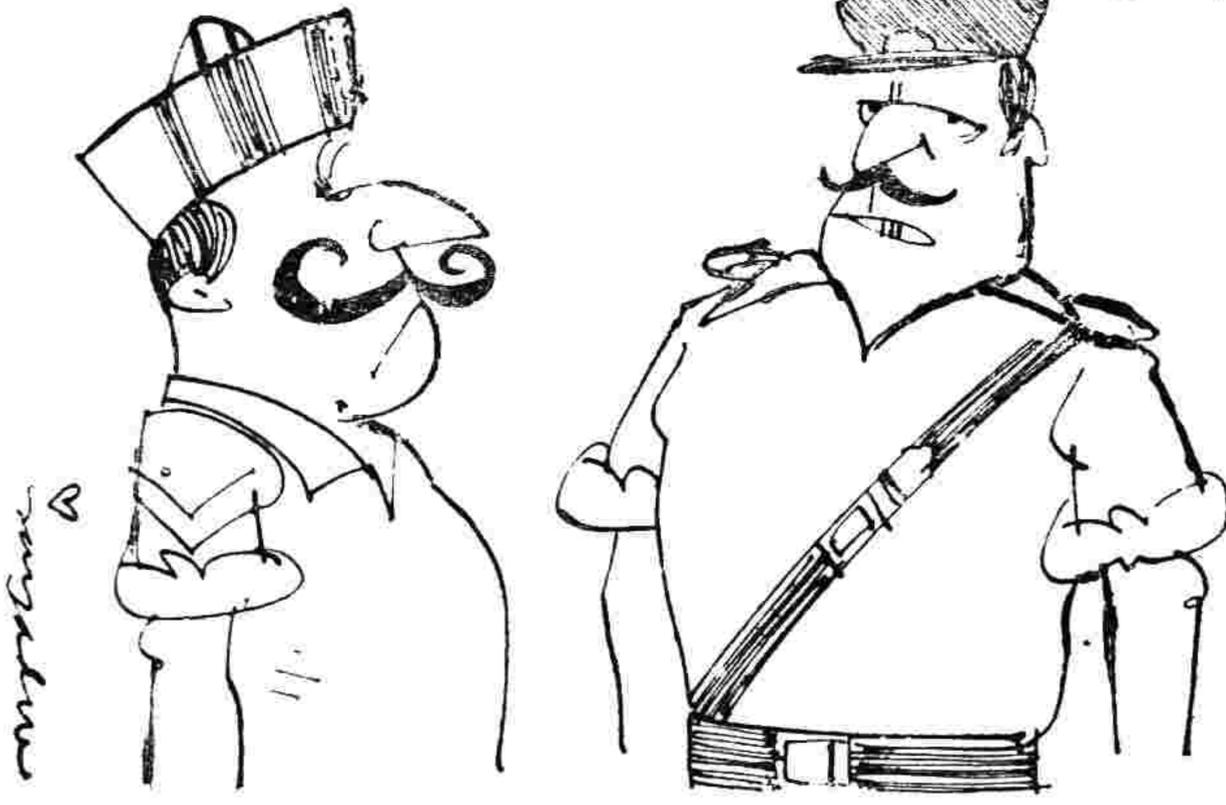
—సీతతో జీవితం సుఖంగా గడిచి పోతుంది !

“మొన్నేమయిందో తెలుసా సత్యం! ఆయన మధ్యాహ్నం ఫోన్ చేశాడు... మా యింట్లో ఫోన్ పెట్టారుగదా... చూడలేదూ ముందు గదిలో ... మా గుడ్డలకొట్టు సేటు కొత్తరకం సూటింగులు వచ్చినయ్యని ఫోనుచేసి చెప్పాడట... నాకో పెయిర్ మంచివి సెలెక్ట్ చేసి తెచ్చేయమని నాకు చెప్పారు... వాటిని చూస్తుంటే సడన్ గా నీవు గుర్తుకు వచ్చావ్...నీకూ ఒకటి తీసుకుందామా అనిపించింది...”

సత్యం లేచి నిలబడ్డాడు ఇక ఆమె మాటలు భరించలేనట్లుగా.

‘నేనంత వెధవగుడ్డలు గూడా కొనుక్కోలేని స్థితిలో లేనని’ చెప్పాలనిపించింది సత్యానికి.

నైనస్వేచ్ఛల్ని నేనా? నువ్వా? ఆయ్యో!
 నువ్వంత పెద్దది ఉంచుకోవడానికి ఏదైనా!!
 వెంటనే బీసెయ్!!!

“అదే(విటి) సత్యం ... బోర్నవిటా కలుపుతున్నా ... కుక్కర్లో అన్నం పడేస్తాను ఒక్క షణంలో... భోజనంచేసి వెళ్ళిపోదువుగాని!”

“కాదు శారదా!”

“సరే నీ యిష్టం! నా సంగతి నీకు తెలుసుగదా... నేను ఏ విషయంలోనూ బ్రతిమాలించుకోను ... అలాగే బ్రతిమిలాడను గూడా! ఇంతైనా చెబుతున్నానంటే నీవు కాబట్టి ... మనిద్దరం కలిసి ఒక యింట్లో కొన్ని సంవత్సరాలు గడిపాం కాబట్టి ...” ముందుకు ఉన్న పొడుగుపాటి జడను విసురుగా వెనక్కు వేసుకున్నది, నిట్టనిటారుగా నిల్చుంటూ.

“చాలు శారదా! నా లేమినీ, మీ యింట్లో గడిపిన నా బానిస బ్రతుకనీ

ఇంకా గుర్తుచేయ నక్కరలేదు!” గొణుగుతున్నట్లుగా పెదాలు కడిలించు కుంటూ వంటయింట్లోనుంచి హాల్లోకి వచ్చేశాడు సత్యం.

భాళీ జేబులు ... ఎంతో దూరాన ఉన్న తన యిల్లు—కాళ్ళకు బంధాలవుతున్నయి.

దిక్కుతోచనివాడిలా అయోమయంగా చూస్తూ, ఒక్కసారి వెనక్కు తిరిగి, “శారదా! ఒక్క పది రూపాయలు యివ్వు ... రేపు తెచ్చి యిచ్చేస్తాను!” అన్నాడు—మరీ రెండు రూపాయలు అడగటం నామోషి అనిపించగా.

“పది రూపాయలు కావాలా?” అన్నది విచిత్రంగా చూస్తూ ముందుకు వచ్చి.

“అవును ... జేబుకొట్టేశారు,” అన్నాడు సిగ్గుపడుతున్నట్లుగా తల వంచుకొని.

ఫక్కున నవ్వింది శారద—చీరె చెంగుకున్న తాళంచెవుల గుత్తిని గిర గిరా తిప్పతూ, “అయితే అందుకోసర మన్నమాట మా యింటికి వచ్చింది... సిగ్గువేయటంలేదూ నీకు—పది రూపాయలు యివ్వు శారదా—అని అడగటానికి. ఛీ ! ఛీ ! ... పది రూపాయలు కావాలిట...పదిరూపాయలు... అడుగుతున్నాడు పెద్దమనిషి ... ఎలాంటి అవసరమూ లేకపోతే నేను గుర్తుకు రానని బాగా ఋజువుచేశావు ... బోడి పది రూపాయలకోసరం పడివచ్చాడండీ...” ఉరుములు మెరుపుల్లా అరవసాగింది—కళ్ళు పెద్దవి చేసుకొని.

—కానీ ఆమె మాటలు వినటానికి సత్యం అక్కడ ఉంటేనా?—ఎప్పుడో ఆ ఇంటి గడప దాటాడు. పరుగెడుతూ నాలుగు రోడ్డుగూడా దాటేశాడు.

—అక్కడ అంత పెద్దయింటిలో వంటరిగా నిల్చున్న శారద శూన్యంలోకి

చూస్తూ, ‘సత్యం ! వెధవ పదిరూపాయలు కావాలని ఏదో తప్పుచేసిన వాడిలా నా ముందు తలవంచుకొని నిలబడి అడుగుతావని నేను కలలో గూడా అనుకోలేదు ... నా దగ్గరకు వచ్చి, ఆత్మీయంగా నా కళ్ళల్లోకి చూస్తూ, నా చీరె చెంగుకున్న ఈ తాళం చెవుల గుత్తిని స్వతంత్రంగా విప్పకొని, బీరువాతీసి—బోడి పది రూపాయలుగాదు — అందులో ఉన్న దంతా తీసుకు వెళ్ళినా నేనెంత సంతోషించి ఉండేదాన్ని...నేనంటే నీ కెందుకంత చిన్నచూపు ... నీ ఆనందాన్నే గాక్షండా, నా ఆనందాన్ని గూడా—నీ పిచ్చి పిచ్చి ఊహలతో, ఆరోచనలతో— ఎందుకు నాశనం చేశావ్ ... సత్యం ! నీకున్నది గుండెగాదు ... కాదు సత్యం ... బండరాయి !’ ఆమె గుండె వెయ్యి ముక్కలయిందనేందుకు నిదర్శనంగా కళ్ళవెంట నీరు జలజలా కారుతుంది !

అతడు ఆమెకు ఆకాశంలోని మెరుపే !

